

Disputatio Juridica De Velorum Submissione Vulgò Von Segelstreichen

Recusa, Rostochi[i]: Typis Jacobi Richelii, 1705

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1860722997>

Druck Freier Zugang

R.U.-jur 1691
Sibrand, Johann 1.2

DISPUTATIO JURIDICA
DE

16.
33
VELORUM
SUBMISSIONE

Vulgò
Von Segelstreichen/

Quam
Divina benedicente Gratia
ET DIRIGENTE
VIRO

RRÆ-NOBILISSIMO, AMPLISSIMO ET CONSULTISSIMO
DOMINO

JOHANNES SIBRANDO,

Jcto & Antecessore celeberrimo, Collegii Ducalis
& Facultatis Juridicæ Seniore meritissimo,
Patrono suo observando,

IN ILLUSTRIS AD VARNUM ATHENÆO
IN AUDITORIO MAJORI

Ad D. II. Septembr. clō Iōc XCI.
habebit

DAVID SCHMIDT
GEDANUS.

ROSTOCHI,

Recula Typis JACOBI RICHELII, Ampliss. Senat. Typogr. 1705.

1691

DISPUTATIO JURIDICA
DE
VELORUM
SUBMISSIONE

Voigt
H. G. Voigt

Divinae Legationis Cancellarius

JOHANNES STRABANDUS

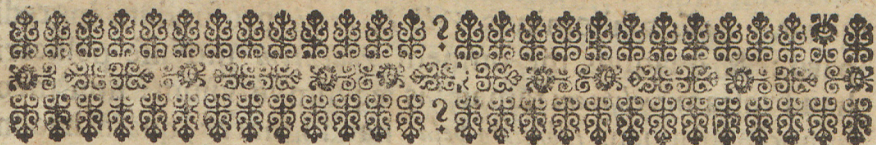
Magister et Professor in Collegio Ducali
et in Collegio Juridico Seniore meritis
Patrono suo obsequando,

IN LITTERIS AD VARNUM ATTENDIT

AD D. II. Septemb. 1793 XCI

DAVID STRABANDUS

CLAVUS
Rostock
Rechts Typis JACOB. KUNDEL. Amplius. Senae. Typog.

Q. D. B. V.!

DEbere & Patronis otii constare rationem, cujus jam *Ca.*
to, teste Justino, suo tempore reddendam putavit, haud
ignarus, memor insuper legis Academicæ, quæ jubet
specimen aliquod studiorum ante discessum exhiberi,
cum *pandere* huic rei *vela* animo jam dudum constituissim meo,
elegeram istum in finem, imo ad colophonem perductum no-
bilissimum de *Nobilium Mercatura* thema, ad revisiorem exhibue-
ram *viro nunquam satis laudando*, diuturnioreque lucis usura
dignissimo, ni præceptum fatum opinione celerius *cum*, pa-
triam suam vilitantem, abripuisset, *qui* in se susceperat *Præsidi-*
um: Virum intendo Excellentissimum, JOHANNEM FESTIN-
GIUM, Antecessorem hujus *Almae famigeratissimum, fulgidissimum,*
quem mecum ob rariores animi dotes impense tota luget Academia,
Cujus vero quod ob signatum museum, facultas depositum re-
petendi denegata, ut *vela* pene contrahere fuissim coactus. Mu-
tanda proin sententia, & quoniam occasione *velificandum*, mate-
riam quandam de novo ut elaborarem enucleatius, induci faci-
li negotio potui Placuit inde præ aliis de *VELORUM SUBMISSIONE*
publico in conflictu differere, cum quod antehac, quantum ad
meam pervenit notitiam, hæc materies ex professo nemine
sit tractata, tum quod sparsim hinc inde nonnulla apud au-
tores reperiantur, & per se satis quidem intricata, nec non in u-
tramque partem disceptata, ut, ubi pes figendus, vix constare
A 2 qveat.

queat. *Passis* nihilominus *Velis* & *remis* profundum ingredi paro: & quamvis me omnem *rudentem* movisse polliceri haud valeam, *velificari* tamen fas æquumve visum: non meo honori; ubilubens *submitto vela*, haud ignarus, quam hac in parte mihi sit curta suppellex, meæque imbecillitatis memor & materiæ gravitatis, *vela contraherem*, nisi & in magnis quandoque voluisse sat sit. *Explico* proin bonis avibus, ut spero, *vela*, ventisque secundis hæc ipsa *deduco*, tretus ope supremi Numinis, maris pelagique Domini, quem, huic meæ ut adesse velit *velificationi*, ardentibus fatigo precibus.

§. 1. De difficili ergo, nec legibus, præprimis civilibus, expressa, nec satis Juris usu definita, aut certis limitibus circumscripta materia, *VELORUM* scilicet *SUBMISSIONE*, verba factururus, quod solis introducta moribus, varieque usurpata, pro populorum scilicet & mari imperantium varietate, quæ passim & lectione Historiarum & Doctorum reperire licuit, differrere, & pro temporis, qua includor, ratione, in ordinem aliqualem, methodus quod alias arbitraria, Exercitii Academici gratia redigere fert animus. Ubi in antecessum verborum erit habenda ratio, cum sine illis vix satis res ipsa intelligi possit. Dictum autem *VELUM*, teste *Nicolao Perotto*, Pontifice Sipuntino, in *Corn. Cop.* colum. 21. lin. 26. ab eo, quo quid *velatur* & *obvolvitur*. In eadem sententia *Martinus Lexico Philologico*, hac voce. Alii à *volando*, quod *vela* ventis aptata volitare videntur, *Thef. Latin. Ling.* ead. voc. *Robertus Stephani* in *Thef. suo* Tom. 3. eadem voce. *Varro*, a *Velleribus*, tanquam materia ex qua, derivare voluit. Dictus *Martinus* derivat à *velo* i. e. *tego*. *Papias* a *volatu*, unde *vexillum*; vel *velando*, quod interiora velet. *Jul. Cesar. Scaliger.* de *Causis Latin. Ling.* l. 1. Cap. 31. p. 71. a *veho*, *vexi*, *vexum*, *vexillum*, & *κατὰ συνωνίαν velum*. Sed ne in hisce curiosior videar, pergo ad

§. 2. *HOMONYMIAM*. Ubi notandum, apud veteres *vela dicta*, quæ in ædibus, vel umbræ gratia, vel arcendi frigoris ven-

ventique excludendi causa obtendebantur. Hinc in Jure mentio *Velorum Siliciorum* in leg. 17. §. 4. ff. de *Actionib. Empt. leg. 12. §. 17. ff. de Instrueto vel Instrum. leg.* Quæ ideo adhiberi sivevere, ne ædificia vento vel pluvia laborent, uti passim videre apud Historicos. Vid. Seld. de J. N. & G. juxta disciplinam *Hebræorum lib. 2. C. 9. p. 238. late explicantem.* Sic velum judicis pro ipsa admissione & ingressu ad judicem usurpatur in leg. 1. Cod. Theodos. de *Offic. Rect. Provinc. lib. 1. tit. 7.* Ut taceam istius formulæ sic satis usitatæ, *velo levato causam cognoscere*, quod idem, ac aperta fore, de qua videndus Peckius ad *Rem Nauticam ad leg. 5. de naufr.* Ibiqve Vinn. p. 402. adde Seldenum antea citato loco. Hic loci nil aliud, quam velum, quod distentum in Nave, instar alæ, ventum excipit. Qua de re passim Leixcographi.

§. 3. Pauca jam forent subnectenda ratione *SYNONYMÆ*, quod alias veniat nomine *Carbasi*, *Tegumenti*, *Aplustri* &c., quodque *Velorum submissio* itidem efferatur per suppressionem, demissionem, depositionem, detractationem, Germanice *Segels freichen*. Sed antequam ad originem progrediar, placet nonnulla veterum *Heroum* hic apponere *SYMBOLA*. Masenius in *Specul. Imag. Verit. Cap. 42. Num. 106. §. 53. p. 535.* refert, *Antonii Castrioti, Schanderbergii Nepotis, Symbolum fuisse Navem passis velis, sub pluvia & vento, cum inscript.* *Juvat aer & imber.* Idem num. 60. affert *Symbol. Johannis Andrea Doria, Principis Melphi, quod fuit Navis explicatis Velis, cum inscript.* *Omnia fortune committo. Possent & Capite 68. num. 10. p. 778.* producere *Velum navis madidum, cum lemmate: Gravata atque levata.*

§. 4. *ORIGINEM Velorum* quod attinet, æque ac *Navis* dubio procul vetustissima est. *Navium* quippe usum vel antediluviana attingere tempora in dubium vix vocare poterunt, qui consideraverint, mare jam dudum fuisse sulcatum, vel ante *Noachi* tempora. Polydorus quidem *Virgilius, Neptunum*

primum navigandi artis *Inventorem* facit, isque a Saturno classi *Præfectus* fingitur. Sed ex Sacris meliora edoctus ridendas has fabulas censeo. Ipsam quod attinet *Navem*, illius inventio desumpta ab *Ave* videtur, quamvis alii a *Piscibus* opinentur. Ast cum ipsum vocabulum navis apertissime declaret, navim ad avis similitudinem ædificatam, placet arripere sententiam *Jacobi Pontani*, lib. 4. progymn. 31. Vix enim inter has voces discrimen, etiam ratione formularum loquendi, uti cum dicimus *velorum alas* de navi, & *alarum remigium* de avibus, nec male respondent sibi utriusque partes. *Temo* quippe & *puppis cauda*, *capiti prora*, (cujus est & rostrum, ab avis rostro) *remi postremo* & *vela alis* respondent. Nec inequens ab irrationabilibus hæc talia petere, quod aliis demonstrare exemplistam foret facile, quam quod facillimum, imprimis in poliorceticis. Navis pars non ignobilis *Vela*. Quorum *Inventor*, teste *Polydoro Virgil*, de rerum invent. lib. 3. Cap. 15. p. 229. *Icarus*: cui ad stipulatur *Perottus* in Corn. Cap. Comm. 570. lin. 33. Quamvis *Diodorus Siculus* prodiderit, *Æolum* nautas primum velis uti docuisse. Quas fabulas suo relinquo loco, paucis examinaturus *MATERIAM EX QUAE* velas confici solevit.

§. 5. Confici vero illa ut plurimum e lino & cannabe palame est. Antiquioribus temporibus etiam *Corium* hunc in finem fuisse præparatum, testis locuples *Jul. Cæs. Bell. Gall.* lib. 3. cap. 13. v. 6. cujus verba sunt: *Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ, sive propter lini inopiam, atque ejus usus inscientiam; sive, quod est magis verisimile, quod tantas tempestates Oceani, tantosque impetus ventorum sustineri, ac tanta onera navium regi velis non satis commode arbitrabantur.* Quomodo autem e corio *vela* fuerint præparata, consulendi *Bayf. de Re Nav.* & *Gyraldus*. Quin imò, teste *Nieuhovio*, in Legat. Batav. ad Magnum *Tartariæ Sinæque Chamum* part. ult. Cap. II. sub rubro *navis*, ex arundine instar flabelli complicata, ut habet versio *Georg. Horn.* pag. 68. Ratione *FORMÆ*, alia triangula, alia oblonga, alia

23.
45
alia quadrata. Maximum vocatur *Acatium*, ad puppim *Epidromus*, *Dolon* minimum ad proram, præterea *Artimon*, minus velum, quod majoris celeritatis appendi solet. Reliquæ species vid. apud *Pontanum*, *progymnasm.* 32. p. 1035. quorsum brevitatibus studio me refero,

§. 6. In *ORIGINEM* hujus *VELORUM SUBMISSIONIS* inquisiturus, reperio eandem non heri aut nudius tertius ortam, sed utique antiquissimam. Ita rem vetustioris seculi antiquitatum scrutatores essentur. Uti enim Fascium, in occursum Magistratus majoris, submissio indicium erat reverentiæ, ita insignia navalia in superioris digniorisque occursum detrahi siveisse. Vid. *Lips. lib. 1. de Elect. Cap. 23.* Confirmat rem Græcus Scriptor *Appianus*, singulari *Antonii & Domitii Ænobarbi* exemplo, in mari *Ægei* invicem sibi occurrentium: *Ubi lictor primarius stans in proa, audacter iis, qui erant in navi Ænobarbi, ut subditis aut inferioribus occurrentibus, imperavit, insignia detrahere, quod & fecerunt illi, & navem appulerunt ad latus navis Antonii.* Hactenus *Appianus*. Quamvis autem hoc per occursum saltem factum, satis tamen exinde constare potest, jam tum obtinuisse illum morem, & Romanos sese maris dominos venditasse. Inde pedetentim magis magisque inolevit mos iste, ut tandem in legem degenerasse videatur.

§. 7. *DIVIDI* quidem *Detractio Veli* commode posset in *Submissionis & Salutationis*, ad quas duas species reliquæ, quotquot comminisci unquam poterunt, referendæ sunt, cum in hisce finis potissimum veniat conspiciendus. Sed cum passim hæc veniant tractanda, prolixior hic non ero. Vela potius dirigo ad *DEFINITIONEM*.

§. 8. Quod autem hanc attinet, *Velorum Submissionem* describerem, non quidem *Dialecticorum* secutus subtilitates, sed more *Jure Consultorum*; veram non simulatam philosophiam, verbis ut utar *Ulp. in l. 1. ff. de Justit. & Jur. affectantium*: Quod sit *Ritus navalis*, quo navigantes *Urbibus, Castellis, Arci-*

Arcibus, vel etiam aliis Navibus, tum Humanitatis, tum Salutationis, tum Reverentia, quandoque & Subjectionis ergo Vela submitunt. Prolixiorē afferre explicationem haud e re cenſeo, quoniam per ſe ſatis patet.

§. 9. *SUBIECTUM, ſive MATERIA, IN QUA ſcilicet exercetur, eſt Mare. Quod quidem ratione Domini caput, baſis, & fundamentum ſubmiſſionis, imprimis illius, quæ fit ſubjectionis ergo. De hoc ipſo in principio huius ſæculi acerrime reciprocata ſerra: Sit ne Domini capax an ſecus? Quoniam autem hanc materiam ante octodecim annos Præ-Nobiliffimus Dominus Præſes jam tractavit, in diſcurſu de Dominio Maris, actum haud agam. Tribus ſaltem verbis hiftoriam proponam, & ſummo attingam digito. Primum autem Hugo Grotius ſcripto libello de Mari Libero, initio huius ſæculi, Batavorum voluit defendere navigationem ad Indos, prohibentibus id Luſitanis. Uti non minus Marcus Zverius Boxbornius Apologiam adverſus Pontum Heuterum, pro Hollandorum navigationibus edidit, Grotio ſeſe oppoſuit Joh. Seldenus in ſuo libell. de Mar. Clauſ. Cuius quidem hiftoriam ipſe proponit in ſuis Vindiciis n. 6. §. 6. narrando occaſionem illius ſcripti. Quæ ſententia plures reperit aſſeclas, ita ut Petrus Baptiſta Burgus anno 1640. duos ediderit libros de Dominio Genuenſis Reipubl. in mari Liguſtico. Cuius quidem refutationem ſcripſit Graswinckelius anno 1652. in quo videbatur non tam Burgum, quam Seldenum tetigiffe, ea propter quod ſuos libros, contra Seldenum ſcriptos, dubio procul prohibentibus Batavis, in lucem mittere haud fuerat auſus. Cui ſuas Vindicias, teſto licet nomine 1653. oppoſuit dictus Seldenus, quod & alii amplexi hanc ſententiam ſcripta pro huius vel illius imperio evulgaffent. Inter quos & Thomas Rivius, Anglus, ſuæ Gentis, Stephanus Fagundez, Luſitanici maris, Gallici autem Claudius Morifotus, alios ut taceam, in lucem quædam emiſerant, ita, ut ſi colligendi calculi, procul dubio hæc pro*

23
45
pro communi venditanda sententia. Sed cum hic lubens
meum suspendam votum, eum saltem in finem hoc addere
placuit, ut inde constare possit, quantis cum viribus heic fuerit
utrinque pugnatum. Utque, si quis hanc amplecti velit sen-
tentiam, non videatur suis destitui rationibus. Sed flectenda
via velis.

§. 10. Paucisq; examini subjiciendum: possint ne certi con-
stitui mari limites? In negativam inclinat Grotius de Jur. Bel-
li & Pacis lib. 2. Cap. 2. Th. 3. §. 2. tum propter magnitudinem
maris, tum quod occupatio non precedat in re indetermi-
nata. Cujus per omnia vestigia legit Theodorus Graswin-
ckelius in *Stricturis suis ad Censuram Johannis a Felden* ad
dict. loc. p. 104. adde Schritsmeyerum in *Specul. Polit. quæst. 29.*
num. 5. p. 330. Quod mare non sit res cui terminus præscribi pos-
sit, sed incerto termino hinc inde volvatur, ut dividi sicut terra
nequeat. In affirmativam nihilominus concedit Beermannus
Histor. Orbis terrarum Civil. Cap. 4. §. 2. pag. 325. Licet enim
milliaria (ejus est ratio) certo sciri haud possint, ἐν πλείοις, ta-
men sciri posse, hodie non dubitari. Item in *Paratet. Polit. Cap.*
6. §. 5. p. 481. quod Capo finis terra, & P. Land van Staaden seor-
sim sint selecta; quod Angliæ imperium maritimum se eo us-
que extendat. Ejusdem sententiæ Osiander est ad *Grot. lib. 2.*
Cap. 2. §. 3. pag. 666. quod sufficiat divisio Mathematica per lineas
mentales, quemadmodum terra sancta per funiculos men-
sorios fuit divisa, non materiatis, sed Geometricis, seu Ma-
thematicis lineas, mente conceptas. Cui succenturiatur *Joh. a*
Felden in Not. ad Grot. lib. 2. tit. 2. §. 3. p. 98. Schritsmeyerus
loco paulo ante allegato p. 332. quod scilicet universus mundi Oce-
anus beneficio graduum longitudinis & latitudinis, non solum in
intellectu & mappis, sed etiam re ipsa possit discerni. Ejus &
sententiæ Henricus Henninges, ad sæpius dicti Grotii locum, p.
363. ubi allegat Hieronymum de Monte, *Tract. de Finib. re-*
gund. c. 1. qui terminos, in cælo & aëre positos, tempore Alexandri

B

Papæ

Pape VI. inter Lusitanos & Castellanos, dividendo Insulas Indiarum noviter repertas, per lineas graduum cœli, scribit. Quia tamen locus meo in Codice loc. alleg. haud reperitur. Adde Seld. de Mari Claus. lib. 1. C. 22. p. 170. Idem censet Stryc. in Differt. de Jure Principis extra territorium C. 2. num. 72. qui Cromwellum jam diu diluisse hanc quæstionem statuit, ubi pacificatione Anglo-Belgica 1654. Belgas intra decem a litoribus Anglicanis milliaria abesse jusserit. Unde adjicit: si milliaria in mari terminari poterunt, certe nec limites plane respuere posse, præsertim cum & nautæ terminos in mari constitutos satis bene noscant.

§. II. Sed alia adhuc dum excutienda quercus venit: Quousque scilicet extendendi termini isti forent, si admitteretur divisio per partes in mari, nec natura respueret proprietatem. Plerique Doctorum statuunt, & colligere volunt, esse de territorio ejus loci, cui magis propinquat. Hunc in finem allegant Glossam in cap. ubi periculum. vers. 3. Porro, voce territorio X. de Election. in Sexto. Cujus sententiæ & Baldus non uno in loco, imprimis in capit. ex literis ad fin. X. de probat. & in capit. accedens X. de lit. non contest. ubi vult, territorium se quoque in aquis extendere, quod & aqua sint mensurabiles. Addatur Glossa ad capitulum licet. X. de feriis. Lex Insulæ 9. ff. de Judiciis. Quo usque autem hoc se extendat territorium, non satis convenit inter Doctores. Censente Bartholo; in leg. 6. princip. ff. de Aqua pluvia, (vicinum intelligit) quo usque vox clamantis exaudiri possit. Alii, quo usque telum ab arcu mitti possit. Plerique, centum milliaria à littore. Vid. Bartholemeus Capolla, de Servitutibus Rusticorum Prædiorum cap. 26. §. 14. ubi monet, quod minus sit duabus Dietis, dicaturque locus propinquus. Add. Castrensis in leg. 9. ff. de Judiciis. Bodinus de Republ. lib. 1. Cap. 10. p. 170. refert: in causa Ducis Allobrogum ad 60. milliaria fuisse extensum spatium, nisi autoritate Baldi. Vid. Pufendorf, de J. N. & G. lib. 4. cap. 5. §. 8. p. 486. Quamvis

vis videatur dicendum, modum pro spatio maris ad possiden-
dum vacuum, variare. *Achil. Epstein ad Joh. Frid. Horn. de civit.*
lib. 2. cap. 3. §. 9. qv. s. p. 325. censet, eoque sese extendere, quo
usque alii ab ejus usu arceri possunt.

§. 12. Labet paucis inferere materiam Juris publici,
ratione Dominii maris, respectu Imperatoris & Imperii: ubi
reperio, Imperatori adscribi imperium maris Balthici apud Pe-
trum Baptistam Burgum de Dominio Maris Ligustici lib. 1. cap. 5. p.
30. ubi inquit: *Cæsar itidem Romano - Germanicus mare, quod*
littora ad Romanum imperium spectantia alluit, sibi & Romano Im-
perio adscribit. Quia de causa cum superioribus annis Ferdi-
nando II. Cæsari, Svecorum Rex Gustavus, pacis faciendæ ca-
pita GEDANI proponeret, ac inter ea exigeret, ut Cæsar bel-
licas naves de Balthico mari deduceret, minime consensit Fer-
dinandus, ne sic suo maris dominio derogaret. Innuit vero
autor Martem suum Svecico - Germanicum lib. 1. §. 3. p. 23. Ubi
subjungit, Imperatorem per Capitulationem Ferdinandi II. Cap. 19.
Cæsarem teneri præstare, ne mare Romani Imperii à Batavis occu-
paretur, videtur non satis pertinenter inspectus ab Autore Ar-
ticulus. Magis pro hac sententia militare posset, quod Dux
Fridlandie, sit electus Oceani Thalassiarcha. Quamvis & li-
tem hanc præterito quoque seculo motam autor der Monatsh-
lichen Unterredung Tom. 2. M. Sept. 1690. p. 864. & p. 871. daß
man die Schifffart auff der Ost-See / vor ein regale S. R. Imp.
gehalten. Verum lubet hic adjicere verba Stranchii in Speci-
min. Instit. Juris Publ. lib. 2. tit. 3. §. 8. p. 200. inquiring: De no-
vissimo Imperii Germanici Jure quid habendum circa Maris Im-
perium, non adeo est liquidum. Hactenus enim nostri Cæsares,
neque sibi maris imperiam asseruere conceptis verbis, neque aliis
mandasse reperiuntur, neque classem pro maris Jure instruxisse le-
guntur. Utut enim de Admiralio constituendo actum fuerit Ru-
DOLPHO II. Cæsare, sub initium hujus seculi, & FERDINANDUS II.
Cæsar WALLENSTEINIUM Oceani & Balthici Maris Admiralium

creaverit, successu tamen res, mox irrita facta, caruit. Ex quibus satis constat, quid hac de re sentiendum.

§. 13. *OBJECTUM* sunt tempora Pacis Bellive, quibus tenentur illi, qui submittunt vela, vel ex jussu, vel ex pacto, vel ex consuetudine exacte hunc observare morem & tali ratione vel leviter agnoscere potestatem territorialem illius, qui tractum illum maris ad se pertinere evicit, uti alias territorium alterius ingressus tenetur, ut temporarius civis, Domini subesse Jurisdictioni,

§. 14. *FORMA* in modo salutandi consistit. Qui nunc in deponendo vexillo, nunc des Top-Segels / nunc majoris veli, prout inter partes conventum, vel consuetudo, quæ legem imitatur, id exigere videtur. Salutandi animo pars tantum inferior mali deicitur, seu, ut periti artis nauticæ efferunt, Es wird im Mittel-Mast / die oberste Flagge / wenn man recht gegen ein Königl. Cassel kompt ein wenig herunter gelassen / aber alsobald wieder aufgezogen. Qui mos observatur à Regiis navibus, Cronenburgum prætervehentibus, ceu notatum à Stygm. de Jur. Marit. part. 5. Cap. §. 21. p. 328. Digna autem sunt, quæ his subnectamus verba Pacificationis inter Christianam Suecorum Reginam, & Christianum IV. Regem Danie, Anno 1645. die 13. Aug. Ita illa se habent §. 5. So hat man sich dahin verglichen und verabschiedet / daß wenn einige Schwedische Orlogs-Schiffe groß oder klein / eins oder mehr / beladen oder unbeladen / durch den Sund lauffen / solchen oder dieselben in dem Sunde gegenst Cronenburg kommende / jest berührtem Schloß Cronenburg zu Ehren / und nirgend anders in dem Canal des Sundes / sein oder ihr zwey Topsegel auff der grossen Mast / biß solches oder dieselben die Vestung passiret / fallen lassen / und die Schwedische Besung schiessen / auch mit der Dänischen Besung von dem Schloß wiederumb geehret werden / und da die Orlogs-Schiffe alsobald darauff ohne Niederlassung des Anckers ihren Cours fortsetzen / ihnen solches frey-

23
45

frenstehen / und dieselbe zu keinem andern Bescheid verbunden seyn sollen. Et porro art. 14. Da aber eines oder zwey Schiffe einer gangen Floote begegnen / alsdenn soll dasselbe oder beyde / nebst der Losung das gröffste Top-Segel so lange fallen lassen / bisz solches oder selbige die Floote passiret / oder die Floote in den Haven gesetzt hat. Und werden nicht weiter weder zur Einwickelung der Flaggen / oder dergleichen gehalten / noch ihnen ein mehreres zugemuthet. Auff den Fall aber / dasz zwey oder mehr Schiffe einander folgen / und also eine Floote machen / alsdann soll man beyderseits mit der Losung sich vergnügen lassen / und keinem weder die Fällung des Top-Segels / noch etwas anders angemuthet werden. Item seq. art. 15. Durch den Sund oder Belt mögen wohl 1. 2. 3. 4. oder zum höchsten fünff Orlocks-Schiffe in einer Floote zugleich / ohne einige Zhr. Maytt. zu Dennemarcck oder dero *Successorn* vorher geschehene *Notification*, *passiren*, und wenn sie in den Sund kommen / sollen sie wie gedeutet ist / die Schwedische Losung schieffen / und für der Bestung Cornenburg / bisz sie selbige vorbey / das gresse Topsegel fallen lassen. Finden sie auch alda vor sich Zhr. Maytt. von Dennemarcck Schiffe / alsdann sey alles für eins gerechnet / und keiner zu einem mehrern verbunden / vielweniger ist eine oder andere *Justification* noch Einwickelung oder Einziehung der Flaggen anzumuthen. *Quæ placuit vel ea propter excerpere, quod ejusmodi Pacificationes non in omnium sint manibus, atque inde constare possit, non semper unam eandemque observari formam, sed dependere ex consuetudine & amabili compositione.* Addo hunc in finem, quid convenerit Anno 1655. inter hodiernum Gallie Regem Ludov. XIV. & Civitates Hanseaticas. Art. 7. verba hæc sunt: Und den Ungelegenheiten vorzukommen / welche sich begeben möchten / wann der Hansee-Städte Schiffe Zhr. Maytt. Orlogs Schiffe begegnen möchten / und alle *prætexte* der *violenz* so ihnen zustossen möchte zu benehmen / sollen dieselben / nachdem sie werden ges
muth
B 3
strichen

strichen haben / so bald sie Französische Flaggen vernehmen / und ihnen die Franzosen das Zeichen mit einem Canonen Schuß ohne Kugel geben werden / sich aufhalten / an Brod kommen / und die *Chaloupe*, welche ihnen von Jhr. Mahtt. zugeschicket werden soll / erwarten. Ubi notandum ex instrumento, quod reperitur apud Marqb. de Jur Mercat. lit. B. p. 31. in Gallico textu reperiri voces: *Après avoir abbatu le pavillon*. Quod in versione Germanica effertur: Nach dem sie ihre Flagge streichen lassen / & in versione Belgica: Naer het stricken van de Blagge / dicto loco p. 52. qua de re Benevolo Lectori integrum esto iudicium. Ita ad maiorem reverentiam contestandam, wird das Top- Seigel halb hernieder gelassen / und nicht eher bis man ein Canon Schuß weit in die See ist / aufgezogen / dafern die Schiffer nicht wollen pro contumacia einen jeden Schuß / der nach ihnen geschiehet / mit einem Rosenobel lösen. Vid. Stypman de Jure Marit. part. 5. Cap. 1. §. 21. Quo neglecto per contumaciam tota navis una cum omnibus mercibus cedit fisco Domini illius maris, ut refert. *Conring. Dissert. de Dom. Mar. Th. 39.* Quæ cum omnia, uti montium, ex usu & pactis dimerianda, mutationi utique subjacent. *Joh. Strauch. Spec. Instit. Jur. Publ. Lib. 2. tit. 3. §. 4. p. 198.* ubi sic demum Imperium indicare vult. add. eundem. in *Dissert. de Imper. Mar. Cap. 6. Th. 1.*

§. 15. CAUSAM EFFICIENTEM hujus ritus si respexerimus, principalis est Majestas, non solum ut alii statuunt Principi, sed & rebus Publ. Civitatibusq. liberis, quæ superiorem neminem agnoscunt, præter DEum &ensem, competens, ceu testatur exemplum Anglorum sub protectore Cromwello, uti inferius demonstrabitur, nec non Venetorum, uti videre ex scriptore Anonymo Dianocæ lib. 4. §. 5. p. 415. seqq. Ubi ergo majestas sibi dominium sive imperium maris vendicat, idque sibi debere evicerit, nullum dubium, quin illius territorium ingressi, accedente imprimis consuetudine, teneantur se ex asse ejusmodi submittere legi & constitutioni. Quod pluribus sibi sumsit declarandum

23
45
dum *Seldenus* de Mar. Claus. *Abas v. Eritsch.* supplem. *Speidel.*
Besold. Voc. *Segeistreich* p. 115.

§. 16 CAUSA IMPULSIVA & ἀγοραπαιχτή est maritimi imperii declaratio. Cum enim in gratiam *Batavorum* libertas maris adstrui cœpit, veriti *Angli*, ne jure suo exciderent, per ejusmodi ritum, sibi sarta & recta conservare Majestatis Jura, hac in parte competentia, consultum visum. Quod satis constare poterit ex scriptis, hinc inde in lucem emissis. Uti enim quis, ne fundum suum ingrediatur, prohiberi potest; ita etiam in mari, quod terminis suis, finibus, & limitibus constare volunt, locum habeat necessum est. Item quod injuriarum teneatur is, qui invito Domino, fundum ingressus fuerit, & non minus lege vel armis contra eum experiri possit, qui neglecto ejusmodi mandato in majestatem commiserit. Uti itidem præbet exemplum *Cromwellus*, *Batavos* ad certum spatium, ne accedant, prohibens. Hinc disquiri posset: quid juris, si duæ civitates eandem sibi partem maris vindicent? Qua de re *Epstein* ad *Horn. Polit. Architect.* l. 2. c. 3. §. 9. v. 1. qv. 6. ubi claudit hoc epiphonemate; sed qui seculi mores sunt ad hæc vix nisi tenratis viribus solent descendere.

§. 17. FINEM hujus ritus duplicem constituit *Strauch.* differt. de Imper. Marc. c. 6. *Salutandi* & *Imperium exercendi*. Prior ille finis imperium necessario non arguit, ut patet exemplo adducto à *Sleidano* lib. 22. cujus infra subjiciemus verba. Hic posterior videtur modus imperium maris retinendi per actum imperativum, qualis a lege præscribitur τὸ Juberelleg. 7. ff. de leg. ne scilicet merces vetitæ, *Wahren von Contraband* ad externos, invito illo, qui Dominium maris sibi vendicat, deferantur. De actu prohibendi, competente *Venetis* in mari *Adriatico*, ne quis inibi pro lubitu naviget, vid. *Bonaventura & Stracha* Tract. de navigationibus, in ejus Opp. p. 429. §. 8.

§. 18. MODI acquirendi ejusmodi Jus jidem poterunt constitui, quibus maris acquiritur Dominium, qualis occupatio
per.

per bellum legitimū; sicque Jure belli, prescriptionis item, nec non conventionis & pactorum. An etiam Pontificis adjudicatione? qui sibi has partes adscribit. Quod tamen credere Secta nostrorum temporum vix patitur. Sed de his & aliis laxius tractare, uti jam antea dictum, in aliud tempus reservo. Vid. interim Petr. Baptist. Burgum. in sæp. alleg. Tract.

§. 19. EFFECTUS consistit in Agnitione Imperii illius, cujus mare est. Hinc, sunt verba Petri Baptistæ Burgi de Dominio maris Ligustici, alius maritimi Domini effectus. Nam maris Dominus in suo mari, tanquam in suo territorio, delinquentes capere & punire potest. Item, quod a plerisque maris Dominis exigi solet, ut scilicet præternavigantes, qui in naves Domini maris inciderint, summa dimittant vela, quod in recogniti Domini signum debere censetur. Qua de re passim loquuntur exempla, mox adducenda. Insigniore etiam effectus cernere est in prohibitione certarum mercium, quod ea propter visitare solent naves, ne quid ad exteros evehant, quod damnum inferre possit.

§. 20. Essent quoque nonnulla adducenda ratione probationis; cum autem hodie probandi mos habeatur excellentissimus, Jure qui fit Canonum, quod videamus à potentiorib. vix aliud admitti jus: licet instrumentis quoque apud pacis amantes non parum proficiatur, uti videre est apud Seldenum de mar. lib. lib. 2. Cap. 26. ubi p. 491. bina præ cæteris insignia testimonia, nempe vetustissimam consuetudinem, & libellum vetustum antiquissimæ autoritatis. Quibus adminiculatur longa consuetudo, in primis propria oris confessio, instrumenta, testes & id genus alia.

§. 21. Non etiam foret abs re, perlustrare, quibus competat hoc ipsum jus, quibus vero non? Ubi imprimis sibi hoc ipsum adscribere Angli videntur, scilicet in Mari Britannico pene ultra 500. annos, uti in testimonio, omni exceptione majori, reperiisse gloriatur Seldenus, in suis vindiciis §. 4. p. 9 Sed quoniam hic aliquid certi definire meum non sit, ideo hæc talia

23.
45.
talia petenda ex longiori consuetudine, ex pactis, conventis
&c. Certe enim quippiam definire nimis foret periculofum.

§. 22. Ordo præscriptus postulat, ut de contrariis & pau-
ca in medium proferam. *Modi* hic enumerandi venirent, qui-
bus talia jura amitti sivevere, ubi occurreret præscriptio. Cum
enim non usu, ex contraria præscriptione id talaticium sit, & in
jure non inusitatum, quin & locum hic haberi possit, nul-
lus dubito. Possent & pacta & conventiones hoc ipsum effice-
re; ut exempla passim occurrentia hoc satis superque testa-
rum reddunt. Cum & insuper nihil tam naturale, quam ut
quidvis solvatur eodem modo, quo ligatum est.

§. 23. Demum ut armis acquiruntur, ita & armis defen-
duntur jura, quod videre est ex bello inde orto inter Anglos &
Batavos, ubi alter pugnaret pro libertate, alter pro defensione ju-
ris, quod ad se pertinere duceret. Hinc satis constat, ad defensi-
onem requiri classem, ad juris in se competentis conservatio-
nem. Sed de hisce & aliis quædam in medium proferre opus
haud censeo. Ad finem propero, ubi unam alteramve quæ-
stionem, huc pertinentem, breviter leviterque tetigero.

§. 24. Prima hic occurrit quæstio: *Utrum hæc velorum
submitissio indicium sit maritimi Imperii?* Quod quodammodo
negandum censet *Stypm. alleg. loc.* qui id saltem indicium *Grati-
tudinis & Reverentia*, quod iter sub Principis auspicio consu-
mare licuerit, & quandam quasi *Salutationem* opinatur. Cui
videtur ad stipulari *Joh. Seld. in Vind. adversus Græsvinck p. II.*
Verum quidem, dicens, omnimoda maritimi Dominii jura, ex ve-
lorum ejusmodi dimissione sola, non magis probari, quam ex Homa-
gio, feudi nomine præstito, omnimodos Dominii, cui præstitum sit,
apices competere. Ita apud *Sinenfes*, naves, quibus *Piscis Saul &
Siricia* tela in aulam *Pekingensem* transportantur, hac honoris
specie afficiuntur, ut iis cunctæ aliæ cedant, & vela dimittant; re-
fer. *Joh. Nieuhof. in Legat. Batav. ad magn. Tartar. Cham. part. ult.*
cap. II. p. 69. Ejusdem sententiæ est *Strauch, in Specim. Institut.*

C

Jur.

Jur. Publ. lib. 2. Cap. 3. §. 4. & in differt. de Imp. Mar. Cap. 6. §. 1. qui
tum demum indicare imperium censet, wann das Top-Seegel
halb nieder gelassen, und nicht eher, bis man einen Canons
Schuss weit in die See ist/wieder auffgezogen wird. Contrariae
imprimis opinionis stator acerrimus Seld. de dom. Mar. Lib. 1.
cap. 26. uti etiam plerique Doctorum in contrarium pedibus
ire videntur. Hinc Becman. in Parall. Polit. cap. 6. §. 5. p.
480. praecipuum Imperii maritimi indicium a velorum demissione
peti vult, quod indicet agnitionem, eos in territorio alieno agere &
tali modo temperarios esse subditos, ut in simili argument. leg. 8.
§. 22. ff. de muneribus, judicat, Rhet. in Institut. Juris. publ. Ger-
man. Roman. lib. 2. Tit. 19. §. 8. p. 444. Paria sunt quae habet
Conring. in disp. de Dom. Maris th. 38. Hanc, dicit, autori-
tatem sibi omnes, Dominio maris gaudentes, in recognitionem Domi-
nii sumunt, & quidem jure. Idem enim est ac continuum Dominii ex-
ercitium, & quamdiu hac autoritate quis utitur, nulla adversus
proprietaem ejus maritimam currere potest praescriptio. Idem
adstruit Marq. de Jur. Mercat lib. 2. Cap. 5. §. 42. Id tamen (sunt
ipsius verba) Regibus Anglia in Dominii Maris recogniti signum
jure antiquissimo praestari solitum, demonstrat Seld. de Dom. Mar.
lib. 2. Cap. 26. add. Locc. de Jur. Marit. lib. 1. cap. 8. §. 10. pag. 47.
Quamvis hoc certum, quod idem monet, non semper & per se in
recognitionem Dominii maris, sed Honoris causa plerumque fieri,
etiam illis in locis, ubi vel non alterutri, vel neutri maris est Domi-
nium. Quod & Marq. censet loc. supr. alleg. nec Seld. strenuis-
simus alias hujus sententiae defensor de Mar. Claus. lib. 2.
Cap. 26. p. 492. prorsus abnuit, cujus verba haec sunt: Demissio-
ne illam Velorum non solum in honorem Angli, sed & in imperii
dominiiq. recognitionem in hoc mari fieri, nemo dubitat.
§. 25. Negari interim nequit, velorum demissionem quandoq;
esse indicium Reuerentiae. Hinc Steph. de Burman. in Bello maris
Anglicani p. 7. injustissimi belli illatis Helena. Quam diu intra
exhibenda a praeternavigantibus reverentiae postulata postulantium
stetit

23
 45
 stetit ambitio, a nobis nec inuitis nec renitentibus, coruscans magni
 & vel inter Insulares maximi Principis radius, si quando Regia
 Classis nostræ, aut e Classe Regia naves insigniores nostris occurre-
 rent navibus, nullum non honoris genus supra etiam sæpe quam pe-
 teretur, obtinuit, denegandum alias & denegatum, si exigeretur
 imperiosius: æstimantibus baud illiberaliter nostris, quod quæ ar-
 bitrii sunt meri, humanitatis officia sponte oblata, honorem hono-
 ranti non minus sæpe etiam magis quam honorato concilient, ex-
 torqueri non debeant, ne is, qui extorsit, pro gloria ludibrium,
 qui extorquere sibi passus fuerit, pro gratia contemptum, uterque pro
 honore dedecus reportent. Voluntariam hanc facilitatem iuvat
 magnopere probatissima, & nullo unquam ævo oblitteranda Prin-
 cipum quondam Angliæ, in Rempubl. nostram, rebus adversis be-
 nignitas. Lubuit hæc adscribere ex personato illo de Burmannia,
 quoniam exactius aliquanto rem videtur delineare, & scrip-
 tum sit illius temporis, cum maxime vigeret hæc controver-
 sia anno 52. huius Seculi.

§. 29. Præterea in recognitionem Imperii maris quan-
 doque fieri, vix dubitare patitur Historia præteriti & huius Seculi.
 Ita Seld. de dom. mar. lib. 2. Cap. 26. p. 492. binas hac de re in Gal-
 lia emanatas constitutiones recenset: alteram Henrici II, anno
 1555. alteram Henrici III, anno 1584. quæ voluere, ut exteriorum
 naves per mare Galliis conterminum transeuntes summa vela
 navibus regiis submitterent; quarum tamen neutram in Parla-
 mentis à Patribus admissam, imo posteriorem, quantum ad
 effectum juris, plane rejectam. Vid. Marq. de Jur. Merc. lib. 2.
 C. 5. §. 41. p. 226. Cum & historia testetur, velorum demissionem
 denegatam, belli quandoq; ansam præbuisse, ceu videre est ex
 declaratione manifestaria Batavorum de anno 1652. quod con-
 ster, inter alias causas, Anglis occasionem præbuisse, fœderati
 Belgii Hollandis bellum inferendi, quod Admiralius Batavo-
 rum vela demittere detrectarit. Verba Manifesti producimus:
 In Trompium isti cum potestate vicaria Archibatalassum, quem clas-
 se nostræ proposuimus, per suum maris Præfectum, quod ad ipsius

mentum noster a plustre non demississet, cum tamen secundum diversas easque consonantes testium etiam extraneorum & partium neutri addictorum depositiones, summorum velorum demissione, atque atrabi curando scapham, quo Officialium suorum aliquem ad Pratoriam Archibalsasi dicti Regiminis submitteret officiosa salutatio, nis ergo, occuparetur, integrum navalis lateris tormentorum ordinem hostiliter dispoferunt, misere vulneratis nautica nostrorum turba complurimis. pag. 33. Cujus quidem rei plurimi injiciunt mentionem, Vid. Stryk. volum. 2. disp. 1. Cap. 1. num. 76. & alii passim.

§. 27. Non inelegans quoque hic forte quaestio: *Utrum Princeps in alieno territorio, ubi ita fert consuetudo, vela submittere teneatur?* Pro affirmativa facere videtur, quod Princeps extra suam ditionem in alieno territorio pro privato sit habendus, argumento Cap. 4. X. de Judici. Ast considerato, quod Princeps nunquam privatus censeatur, eaque propter inferiori Judici vix ac nec vix quidem sit responsurus, factique infectique redditurus rationem, dignitatisque suae semper ac ubi vis retineat axioma. Quod pluribus, si vacaret, demonstrare exemplis facillimum foret. Quamvis sint, qui certos distingui velint casus, nempe: an volente, an ignorante, vel invito Domino territorium sit ingressus? Quo quidem ultimo casu, quia violata Jurisdictio dici queat, vix dubitatur. Per placet, pro negativa sententia ferre calculum: Principem haud teneri vela submittere, quod exemptus sit ex numero temporariorum subditorum nec par in parem habeat potestatem.

§. 28. Sed quid dicendum de Legato Principis, vel liberae Republ. tenetur ne is vela submittere? respondetur quod non. Legatus enim habet Characterem Principis sui, ejusque repraesentat personam, ita, ut omnia nomine sui Principis agat, non aliter ac si ipse esset praesens. Unde eunde in oportet, quae ad praerogativam pertinent, acriter defendere, nec pati, ut vel quicquam in detrimentum famae ac honoris Principis sui cedat. Vid. Dan. Clasen. Polit. Comp. Succinct. lib. 3. Cap. 9. ad

23
45
ad §. 2. not. p. 433. *Fictio* insuper operatur in casu *ficto*, quod *us-
ritas* in vero *rejusq;* persona auspicio *Dominisui* semper est *Sacro-
Sancta*; uti hac in parte nuperis temporibus inter *Pontificem Ma-
ximum & Legatum Regis Christianissimi*, ratione der *Quartier
Freiheit* / publice hac de re in lucem emissa scripta satis su-
perq; testantur. Quorum epitomen reperire est in denen *Mo-
natlichen Unterredungen* de Anno 1689. Mens. April. p. m. 449.

§. 29. Non minoris commatis, quando disquiritur: Num
exteris velorum dimissio sub aliqua comminatione possit imperari?
Quod quidem non æque adeo videtur arridere *Marq. de Jur.
Merc. lib. 2. Cap. 5. num. 45.* dum scribit: *Sub capture navis peri-
culo velorum submissionem imperare extraneis velle, contra iustiti-
am & equitatem esse dicit Ludov. Servin. 2. Tit. II.* (videtur au-
tem digitorum intendere in *cap. 26. lib. 2. Seld. de Mar. Claus. p.
492.*) cum *exteris enim & amicis non ex rigore agendum: inq;*
eum finem citat Autorem de Judicio intergentes (est is *Richardus
Zuchaus Anglus*) *part. 2. sect. quæst. 14. p. 264.* cuius rei exemplam
apud *Job. Rich. Malcomet. in comment. ad Wesemb. paratit. ad lib.
1. tit. 8. lit. E.* Ubi refert ex relationibus illius temporis, daß der
Marschall d' Aumont ohnweit *Calais* ein *Englisches Schiff*
in den Grund geschossen / und ein anders / weiln sie ihm zu
gemuthet die Segel für ihnen zustreichen / weggenommen.
Der König in Engelland aber den beyden Capitainen nicht
recht gegeben / daß sie die Segel für dem *Französischen Admiral*
nicht streichen wollen / indem er solche *Gerechtigkeit* nur auff dem
Oceano, nicht aber auch in der *mittländischen See* prætendirte.
Unde satis constat, venire distingvenda loca, ubi sibi invicem
occurrant, sit ne *ditionis occurrentis*, an *secus*.

§. 30. Sed ad quæstionem: *An regnum à Republ. vicina ve-
lorum dimissionem prætendere valeat, & quidem extra territori-
um?* quid respondendum: Quæstionis hujus fundamentum po-
nendum in *maris Dominio* esse censet *Stryck. in dissert. de Jur.
Princip. extr. territor. cap. 2. §. 72. p. 52.* cum haud immerito
objici hic possit: *Extra territorium Jur. dicenti haud impune
pareri,*

pareri. Et distingvendum omnino foret, an intra limites Juris dictionis an extra occurfus fiat, indeqve facile decifum formari poffe. Deinde, anne hac de re certa pacta, qualia inter Regem Gallia & Civitates Hanfeaticas, uti fuperius monitum. Tum quoque hic confuetudini non parum concedendum, uti quæ ftrictè obfervanda venit.

§. 31. Aff quid Juris, fi inter Reges & Majeflates, non poffit hac de re conveniri, uti videmus graviffimas fæpe incidere quæftiones de limitibus terreftribus, quod multo magis de maritimis, ubi vix ftatui tam exacti termini poterunt, valet. Quin hoc cafu pactis & conventionibus fit res componenda nullum dubium; quod & Marq. cenfet de Jur. Merc. dict. loc. num. 44 fi, inquiens, de hac velorum fubfiffione conveniri inter Reges non fatis poffit, fub certo pacti modo definiri folet. Quod etiam factum in pactis pacis Regum Suecia & Dania. Loca hęc indigitanda reperies, ubi de forma actum fuppeditata ex pacificatione de anno 1645.

§. 32. Quandoque etiam fub fpecie demiffionis velorum infidias effe ftructas confirmat locuples teftis Sleid. Hift. lib. 22. p. 709. Ubi leguntur illa: De navibus interceptis edito fcripto Cafareani ferunt, cum nihil minus quam bellum Cafar expectaret, ac fuis, ut effent pacati, mandaffet, Gallicum Ducem Polinum in haf incidiffe, & quafi Reginam Scotia ferant, nuntiaffe illis, ut honoris caufa, pro more antiquo atque recepto, ponerent antennas, vela demitterent, eamque tormentorum tonitru falutarent, id cum feciffent, inermes fuiiffe per fraudem circumventas & abductas. Non ab fimile exemplum in concurfu navis Svetica, prætoriaræ regiæ tum in Galliam Legati Illuftr. Comit. Magni de la Gardie, & Britannica, quod anno 1646. obtigit, refert Joh. Locc. de Jur. Marit. lib. 1. Cap. 5. §. 11. p. 48. Quamvis & adhuc plura, ad hanc rem facientia, adduci poffent, in præfentiarum tamen tempore deftitutus filum abrumpo, & fecundis curis dicenda refervo.

Hic igitur noftram teneat iacta Anchora Puppim;
Sit q; Honor æterno, qui regit aftra, DEO!

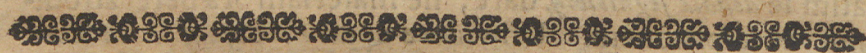
23.
45

EXpetis, Politissime Dn. BLUMENAU, abs me, ut in li-
gata adjiciam, in commendationem Tuæ dissertationis;
Ait exaruit vena, *nec vino vendibili opus suspensa bedera: nec*
est quod currenti calcar addam. Te scilicet & otii habu-
isse, & habere rationem, bina in Gryphica ante aliquot annos ex-
hibita Exercitia Academica, satis testatum reddunt. Utinam
& alii ejusmodi exemplis inducti, M. illius Catonis, uti in
principio dissertationis adductum, & initio illius originum le-
gitur, exhibente classico & omni exceptione majori teste M. T.
Cicerone in Orat. pro Cn. Plancio c. 66. qui id semper putavit magni-
ficum & præclarum, ut frustra quis objiciat effatum huic opposi-
tum. S. Sulp. Galba, tum privati, post Imperatoris, apud C.
Sueton. Tranquill. in ejus vita c. 9. dicere soliti, quod nemo ratio-
nem otii sui reddere cogatur: ob rationem scil. politicam, non
quod ita sentiret, quod ob Neronis tyrannidem cogeretur pau-
latim se desidia segnitiei, dare, ne materiam præberet ad odi-
um vel suspicionem. Uti videre apud Is. Casaubon. in Com-
ment ad illum locum p. 521, Magis probanda, quæ Catonis sen-
tentiam ad vivum exprimunt, verba Q. Aurel. Symmachi V. C.
P. II. & Cos. Ord. Lib. 1. Ep. ad patrem Symmachum: libet, inquit
entis, non minus otii quam negotii præstare rationem. Plane simi-
lia rei Rust. scriptor Colomella lib. 2. circa fin. tam otii, quam nego-
tii, rationem reddere, majores censuere. Otia quippe dant vi-
tia & otiosus Scholasticus est sicut incendium. Uti doctè deducit
Henr. Vagetius in Commentar. doctiss. ad. *υπομνησιν* Job. Casellii
hic quondam Professoris, post Juliae famigeratissimi p. 92. quor-
sum & tendit illud Ennianum apud Attic. Noct. scriptorem A. Gel-
tium l. 19. c. 10. Otioso in otio, animus nescit, quid velit. Hoc idem
est: neque dominunc nos, neque militia sumus. Imus, huc: hinc illuc;
cum illuc ventum est, ire illinc lubet. Incerte errat animus; præ-
ter propter vitam vivitur. Ait Tibi Ex meliori luto finxit præcor-
dia Titan, quod etiam otii tui reddendam Patronis rationem du-
cas. Didicisti, melius esse coarctare juveniles calores, ne cupidini
dedit

dediti tristem sentiant exitum, qui eos post dispersum expectat patrimonium, uti loquitur Imperator l. ult. §. 5. C. de bon. qua lib. id quod demum Philosophie perfecta, censente eodem Nov. 74. c. 4. Maeste proin hactua virtute, nullumq; dubium, si in hoc stadio currere perrexeris, quin aliquando Patrie possis in partibus tibi credendis inservire. Evitabis Scyllam, nec incidēs in Charybdim illecebrarum variarum, quibus exposita hæc ætas, inq; quam citato ruunt cursu, Vacone qui litant & voluptati, alea item & veneri, parum pensi habentes, quod non qui ceperit, sed cursum bene finierit, sit coronandus. Pergas strenue, & non dubites, quin dulcissima patria post variosexantlatos labores, Te in sinum sit receptatura, quod optat & vovet.

Dissertationis

PRÆSES.

NAvita de Ventis narrat: Tu Vela favente
Submittis aura & fidere.

Ista sed opatum spondet *Submissio* cursum:
Fac, assequare *Littora*,

*Populari & Familiari suo Candido
reliquit Amoris Mnemosynon
ex alma Rosarum abiturienti*

M. DANIEL. Grade. Dantisc.

Et distingvendum omnino foret, an intra limites Juris
extra occurfus fiat, indeque facile decifum forma-
inde, anne hac de re certa pacta, qualia inter Regem
ates Hanſeaticas, uti ſuperius monitum. Tum quo-
adiri non parum concedendum, uti quæ ſtrictè
it.

ed Juris, ſi inter Reges & Majeſtates, non poſ-
ſit hac, uti videmus graviffimas ſæpe incidere
quæſtionibus terreſtribus, quod multo magis de ma-
ricimis, ubi exacti termini poterunt, valet. Quin
hoc caſu pactis omnibus ſit res componenda nullum
dubium; quod de Jur. Merc. dict. loc. num. 44 ſi,
inquiens, de baſſione conveniri inter Reges non
ſatis poſſit, ſub cer- ſniri ſolet. Quod etiam fa-
ctum in pactis pacis & Danie. Loca heic indi-
gitanda reperies, ubi ſuppeditata ex pacifica-
tione de anno 1645.

§. 32. Quandoque e demiffionis velorum in-
fidias eſſe ſtructas confirmat lo. id. Hiſt. lib. 22. p. 709.
Ubi leguntur illa: De navibus ſcripto Caſarea-
ni ferunt, cum nihil minus quam Etaret, ac ſuis,
ut eſſent pacati, mandaffet, Gallicum in baſ inci-
diſſe, & quaſi Reginam Scotie ferant, ut honoris
cauſa, pro more antiquo atque recepto, pon- elademitterent, in-
terent, eamque tormentorum tonitru ſaluta ſimi-
ermes fuiſſe per fraudem circumventas & aba in
le exemplum in concuſſu navis Svetica, præ
Galliam Legati Illuſtr. Comit. Magni de la Gard
quod anno 1646. obtigit, refert Joh. Locc. de Jur.
5. §. 11. p. 48. Quamvis & adhuc plura, ad hanc re
adduci poſſent, in præſentiarum tamen tempore
filum abrupto, & ſecundis curis dicenda
reſervo.

Hic igitur noſtram teneat jacta Anchora Puppim;
Sit q̃ Honor æterno, qui regit aſtra, DEO!